

<sida1 >

Öfver Torne och Pajala den 22^{dra} Martii 1858.

Högt ärade och vördade Broder!

Som jag har ett bref, att besvara af den 26te Nowember, 1857, finner jag nu, att det är en dyrbar pligt, att derföre betyga Min förbindliga tacksägelse. Af brefvets innehåll finner jag, Att Bror icke, [[<att> överstrykt ord](#)] såsom de flesta här i Norden, anser de högljudda rörelserna, såsom sjelfgjorda. Återstår alltså den frågan, huruvida den passion som framkallar dessa rörelser, kan vara den Helige Andes verk; eller om dessa höga känslor yttringar kunna vara [<sida2>](#) en följd af en sjuklig fantasi, såsom Några af våra förnumstiga Theologer hafva påstått. vår Psychologi är ännu så skral, att vi stå som Målade bockar, När det kommer an på att förklara et psychiskt fenomen. Och då dessa rörelser blifvit föremål för juridisk behandling, tyckes det vara behöfligt, att inhämta sakkunniges omdöme, icke derföre, att jag tviflar huru vida dessa rörelser äro Upväckta av djefvulen eller den Helige Ande, utan derföre, att både andlige och verldslige Domare anse dem vara "Kyrkoförargelse." Detta Barnens ropande i Templet har redan i Christi tid varit en Kyrkoförargelse. Jag har nu från den 19de Januarii till den 20de Martii ströfvat omkring i Lappmarkerna på visitations[-]resor, och allestädes, hvarest de väckta finnas, blir jag i ordets egentligaste mening hundfilad af de väckta, som icke Allenast omfamna, hänga sig fast omkring halsen, och hoppa af glädje, när de se mig, hvilken de anse såsom Uphofvet till den Salighet de nu känna. NB. Jag har likväl ofta gjort dem Upmärksamme på den omständig-[<sida3>](#)heten, att denna kärlek till min Person är en afgudadyrkan, om de icke noga skilja mellan den rätta Uphofsmannen och medlet eller verktyget i Herrans Hand. I sin ekstas komma somliga i flygande fart, och klappa om mig rätt dugtigt, så att jag stundom måste akta Ögonen och örstolarne. När de blifvit sansade, efter en qvart eller så, visa de en klar insigt i Nådens ordning grundad på lefvande erfarenhet, och en kunskap i Guds ord, som är förvånande. De hafva således lika så klart begrepp, som de hafva lifliga känslor. Medan dessa fly[[g](#)]a med Trones vingar högt öfver Jorden, står jag med mitt stora Förnuft och känslolösa hjerta, som en målad bock, och kan icke besvara deras kärleks betygelse: blott Några blixtar flyga genom mitt af Egen[-]rättfärdigheten förhärda[-]de hjerta. Jag måste nu mera sällan och med varsamhet framställa de Phantasi bilder och Evangeliska liknelser, som jag nyttjat i början af väckelsen, emedan dessa liknelser hos de känslfullaste Upväcka Allt för häftiga själs skakningar. Jag kan just icke neka, att en del affectera dessa rörelser, men redan ifrån början af väckelsen har jag förklarat för de väckta, att dessa rörelser och känslor yttringar icke äro Någon salighets grund, om jag ock å andra sidan måste antyda, att en Tro utan känsla, utan Andans vittnes[-]börd är en död Tro, såvida som jag under mina Psychologiska undersökningar, funnit att en Förnufts Tro eller en Förstånds Tro icke är den "Fides subjectiva" som Reformatörerna fordrade. det vill

säga den lefvande Tron <sid4> är icke ett viljans verk, utan den Hel. andes verk i hjertat. Den gamla Völdike, som vi läst i Student Examen ställer 2/3 af Tron i Förståndet, och en tredjedel i viljan, hvilket är i Psychologiskt hänseende grun[d-]falskt. NB. Jag har icke sett någon Psycholog ut[-]reda förhållandet emellan viljan och förståndet, så att man ännu icke vet, om Förståndet är beroende af viljan, eller viljan af Förståndet: bifogade dokument af Sundhets Nämnden i Pajala föranleddes af en skrifvelse från Landshöfdinge Embetet till Kronobetjeningen. Ingen åtgärd har vidare följt på denna K.M.B skrifvelse. Men det omtalade Scholhuset, bevisades vara behöfligt vid en undersökning, som hölls i Pajala Kyrka den 17de Januarii 1858, af kontrakts Prosten I. W. Bucht efter Consistorii förordnande. Kronobetjeningen har stämt dem, som byggt detta Scholhus bestående af ett större rum och en kammar[e,] emedan timret dertill var taget från Kronans Skogar utan Landshöfdinge Embetets tillstånd. Men målet Upsköts af den anledning, att icke alla deltagare voro stämde. Dessa deltagare äro flerehundrade, och det torde räcka länge nog, innan alla hinna stämmas, emedan de äro spridda i 4ra 5 Församlingar. Något ordinarie Scholhus finnes ännu icke i Pajala Församling. Jag har hittills begagnat några ostuderade Nykterhets vänner, till att resa omkring i Socknarne och hålla en slags Schola i Byarne; men Kontrakts Prosten har strängeligen förbudit dessa Nykterhets Predikanter, att hålla föredrag i hans Församling. Vidare har jag icke för denna gång att berätta om förhållandena i Norden. Inneslutande mig Min Vördade Broders åtanka och förböner teknar en ringa medarbetare i vingården

L. L. Læstadius.